

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 30 novembar 2010. god.
Br. ref.: RK 65/10

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

Slučaju br. KI 45/09

podnosilac

Teki Bokshi

**Ocena ustavnosti Administrativnog naređenja UNMIK-a br. 2003/13, sa
izmenama i dopunama.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVA

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjylieta Mushkolaj, sudija i
Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Teki Bokshi, advokat iz Đakovice, Kosovo.

Osporeno Administrativno naređenje

2. Podnosilac zahteva osporava Administrativno naređenje Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK) br. 2003/13, kojeg menja i dopunjuje Administrativno naređenje UNMIK-a br. 2008/6, koje je stupilo na snagu 11. juna 2003. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da odredbe člana 22. stava 7. i člana 64. stava 7. Administrativnog naređenja br. 2003/13, kao i član 22. stav 7. i član 25. stav 1. (b) Administrativnog naređenja br. 2006/17, koje od 6. decembra 2006. godine zamenjuje Administrativno naređenje UNMIK-a br. 2003/13, krše osnovna prava i slobode zaštićene Ustavom Republike Kosova. Podnosilac zahteva dodatno tvrdi da su prekršeni član 6. i član 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima. Konvencija u članu 6. upućuje na svačije pravo na pravično suđenje a u članu 14. upućuje na zabranu diskriminacije.

Pravni osnov

4. Član 113. stav 1. i stav 7. Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: „Ustav“); član 46. i član 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosova, od 16. decembra 2009. godine (br. 03/L-121) (u daljem tekstu: „Zakon“); i član 69. Poslovnika Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: „Poslovnik“).

Postupak pred Sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 29. septembra 2009. godine, podneo zahtev Sudu, u kojem osporava ustavnost Administrativnog naređenja UNMIK-a br. 2003/13.
6. Dana 15. Juna 2010. god, veće za razmatranje, koju čine sudije Robert Karolan (predsedavajući), Ivan Čukalović i Snezhana Botusharova, razmotrila je izveštaj sudije izvestioca, Almira Rodriguesa i iznela preporuku Sudu u celom sastavu da zahtev nije prihvatljiv za razmatranje.

Pregled činjenica

7. Teki Bokshi, advokat iz Đakovice, dana 28. septembra 2009. godine, podneo je zahtev iz stava 3. gore.
8. Podnosilac zahteva tvrdi da su član 22. stav 7. i član 64. stav 7. Administrativnog naređenja UNMIK-a br. 2003/13, sa izmenama i dopunama, „u suprotnosti sa utvrđenim pravilima člana 6 – pravo na pravično suđenje, a posebno člana 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima o zabrani diskriminacije“.
9. Podnosilac zahteva, u prilog svom zahtevu, upućuje samo na dokumenta na koja upućuje zahtev koji je podnet Sudu.

Navodi podnosioca zahteva

10. Podnosilac zahteva tvrdi da član 22. stav 7. i član 64. stav 7. Administrativnog naređenja br. 2003/13, sa izmenama i dopunama, krše osnovna prava i slobode zaštićene Ustavom Republike Kosova (u daljem tekstu: „Ustav“). Podnosilac zahteva posebno ističe da su prekršene odredbe iz člana 5. (Jezici), člana 23. (Ljudsko dostojanstvo), člana 24. (Jednakost pred zakonom) i člana 31. (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje) Ustava.

11. Prvobitno je član 22. stav 7. Administrativnog naređenja br. 2003/13 izmenjen i dopunjen Administrativnim naređenjem br. 2006/17, a na kraju Administrativnim naređenjem UNMIK-a br. 2008/6. Sporni član Administrativnog naređenja je sada član 25. stav 7. i predviđa upotrebu jezika u predmetima koji se pokreću pred Posebnom komorom Vrhovnog suda Kosova, na sledeći način:

25.7 Prigovori i potkrepljujući dokumenti se mogu podneti na albanskom, srpskom ili engleskom jeziku. Međutim, ako su podneti na albanskom ili srpskom jeziku, mora se dostaviti engleski prevod svih prigovora i potkrepljujućih dokumenata zajedno sa prigovorima. Takav prevod stranka obezbeđuje o svom trošku.

12. Član 64. stav 7. prvobitnog Administrativnog naređenja UNMIK-a je sada zamenjen članom 67. stavom 11. Administrativnog naređenja UNMIK-a br. 2008/6, koji predviđa prevođenje dokumenata u vezi sa tužbama podnetim protiv Kosovske povereničke agencije, na sledeći način:

67.11 Posebna komora je dužna, kada je to neophodno, da obezbedi prevod žalbe, svih kasnijih podnesaka i svih potkrepljujućih dokumenata na engleskom jeziku. Žalioci i Agencija dobijaju takav prevod u najkraćem roku, odnosno najmanje 7 dana pre usmenog saslušanja.

13. Podnosilac zahteva dalje tvrdi da je u smislu Administrativnog naređenja Posebna komora dužna da u određenim predmetima pokrenutim protiv Kosovske poverilačke agencije obezbedi prevod podnesaka Kosovske poverilačke agencije na engleskom jeziku i da to predstavlja diskriminaciju.
14. Osim toga, podnosilac zahteva tvrdi da su prekršeni član 6. i član 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima.

Ocena prihvatljivosti zahteva

15. Da bi mogao da presudi zahtev podnosioca, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom kao i Zakonom i Poslovníkom.
16. Član 113. stav 7. Ustava predviđa sledeće: „*Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa.*“ – međutim, podnosilac zahteva nije dokazao da je on lično žrtva kršenja prava od strane javnog organa.
17. Osim toga, član 41. stav 1. Zakona predviđa sledeće: „*Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagantovana prava i slobode krši neki javni organ.*“ – pa ipak, podnosilac zahteva nije dokazao da su njegova lična prava i slobode neposredno bila ili se trenutno krše od strane javnog organa. Član 69. Poslovníka to pojašnjuje na sledeći način: „*Podnošenjem zahteva u skladu sa članom 113., stav 7. Ustava, ovlašćena strana treba na uverljiv način dokazati da javni organ direktno i trenutno krši njena/njegova Ustavom zagantovana prava i slobode.*“
18. Na kraju, član 53. Ustava predviđa sledeće: „*Osnovna prava i slobode zagantovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava.*“ Prema praksi suda u Strazburu „sistem individualne žalbe... isključuje zahteve posredstvom *actio popularis*. Žalbe se stoga, moraju podneti lično ili u ime lica koja tvrde da su žrtve kršenja jedne ili više odredaba Konvencije. Takva lica moraju biti u

stanju da dokažu da je mera na koju se žale 'neposredno uticala' na njih" (*vidi npr: Presuda u predmetu Lihan protiv Turske*, br. 22277/93, 27. jun 2000., stav 52). Pošto strana koja podnosi zahtev, kao pojedinačni podnosilac zahteva, nije dokazala da je ovlašćena strana, Sud zaključuje da se zahtev mora odbaciti kao neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, članom 47. stavom 1. Zakona o Ustavnom sudu i pravilo 56 (2) Poslovnika, jednoglasno,

ODLUČUJE

I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;

Ova odluka se dostavlja stranama i objavljuje u Službenom listu, u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu.

Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Predsednik Ustavnog suda

Almiro Rodrigues

Prof. dr Enver Hasani